

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 22 december 2020

Dossiernr. : K23238

Documentnr. : 2020-119144

Verzonden : 22 december 2020

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 13 oktober 2020 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten.

De aanvraag is ingediend door Bureau Biota, Oude Marswal 38, 8015 ED te Zwolle, in opdracht van de provincie Groningen, Sint Jansstraat 4, 9712 JN te Groningen.

De aanvraag heeft betrekking op de locatie ter hoogte van het adres Ter Laan 10 te Bedum, voor de aanleg van een brug.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van ransuil (*Asio otus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen of eieren van vogels (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
- II. op grond van artikel 3.8, lid 1 en 5, Wnb ten aanzien van de watervleermuis (*Myotis daubentonii*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk verstoren (artikel 3.5, lid 2, Wnb);
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2021;
- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit:

Voor zover de aanvraag niet in overeenstemming is met de gestelde voorschriften en beperkingen, zijn deze laatste bepalend. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:

 1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;

3. de aanvraag van 13 oktober 2020 en de aanvullingen van 30 november 2020 en 7 december 2020, inclusief rapportage "*Activiteitenplan in het kader van de Wet natuurbescherming – Aanleg brug ter hoogte van Ter Laan 10 te Bedum. Rapport 2020-018, Bureau Biota*".

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage Overwegingen bij het Besluit voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (<https://www.provinciegroningen.nl/contact/klacht-over-de-provincie/bezwaar-maken/>). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 3164543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op watervleermuis en ransuil en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten worden aangetroffen en/of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd. Het ecologisch werkprotocol dient ter goedkeuring aan het bevoegd gezag via loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van K23238 toegestuurd te worden, minstens een maand voorafgaand aan de werkzaamheden.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van vleermuizen (watervleermuis) en uilen (ransuil).

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch

10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals voortplanting, broedseizoen, winterrust) te voorkomen. Deze perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort. Afwijkingen dienen voldoende onderbouwd te worden genoteerd in het onder voorschrift 7 genoemde logboek.
11. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd zoals ook beschreven in hoofdstuk 7 van het bij de aanvraag gevoegde "*Activiteitenplan in het kader van de Wet natuurbescherming – Aanleg brug ter hoogte van Ter Laan 10 te Bedum. Rapport 2020-018, Bureau Biota.*" én de maatregelen die door het bevoegd gezag aanvullend zijn voorgeschreven en toegelicht in de Overwegingen bij dit besluit:

a) Watervleermuis

Bouw/aanlegwerkzaamheden

1. In de actieve periode van watervleermuis (april t/m september) wordt de vliegroute over het Boterdiep door de werkzaamheden niet geblokkeerd.
2. Uitgezonderd het moment van inhijzen van de brug. Hiervoor is het toegestaan om in deze periode de vliegroute voor maximaal één etmaal (dat wil zeggen één nacht) geheel of gedeeltelijk te blokkeren.
3. De aanleg-/bouwwerkzaamheden aan de brug vinden enkel overdag – dat wil zeggen gedurende de periode tussen een half uur voor zonsopgang tot een half uur na zonsondergang – plaats.
4. In bijzondere gevallen kunnen de werkzaamheden ook deels buiten deze periode plaatsvinden. Dit in overleg met de ecologisch begeleider als bedoeld in voorschrift 9.
5. Wanneer buiten de dagperiode wordt gewerkt dan is de bouwverlichting zodanig opgesteld – en zo nodig voorzien van afscherming – dat er geen direct lichtschijnsel op het oppervlaktewater van het Boterdiep schijnt.
6. In de actieve periode van watervleermuis (april t/m september) worden tussen zonsondergang en zonsopgang geen werkzaamheden uitgevoerd die een hoge geluidsproductie of trillingen kunnen veroorzaken. Planning en uitvoering van dergelijke werkzaamheden moeten in afstemming plaatsvinden met de ecologisch deskundige als in voorschrift 9.

Vormgeving en dimensionering van de brug

7. De vormgeving, maatvoering en dimensionering van de brug is zodanig dat deze overeenkomt met de beschrijving en figuur 12 op pagina 24 van het activiteitenplan
8. Indien van deze vormgeving, maatvoering en dimensionering wordt afgeweken dient het nieuwe plan ter goedkeuring te worden voorgelegd aan het bevoegd gezag via loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van K23238, Dit dient minstens een maand voorafgaand aan de start van de bouwwerkzaamheden aan de brug plaats te vinden.
9. Op de brug (vaste en bewegend deel) wordt geen straatverlichting aangebracht. Ook wordt de brug niet voorzien van onderdoorvaart verlichting. Straatverlichting op of tegen de oevers wordt zodanig afgesteld – en zonodig voorzien van afscherming – dat er geen direct lichtschijnsel op het oppervlaktewater van het Boterdiep schijnt.
10. De leuning op vaste delen van de brug worden uitgevoerd in metselwerk waardoor – in combinatie met bestaande en nieuwe straatverlichting – schaduw wordt gecreëerd op het Boterdiep;
11. De aan te brengen nieuwe straatverlichting wordt voorzien van amberkleurige verlichtingselementen (golflengte 590 nm ± 7 nm).

b) Ransuil

1. Er dienen ruim voorafgaand aan de werkzaamheden vier vervangende nestmanden in nabij gelegen, voor ransuil geschikte bosjes te worden geplaatst. De nestmanden dienen dusdanig geplaatst of afgeschermd te worden dat de nestmanden zoveel als

redelijkerwijs mogelijk ontoegankelijk zijn voor de meest belangrijke predatoren (met name buizerd, havik en steenmarter) van de soort. De keuze van de locaties en geschikte omgeving voor ransuilen wordt in moet in afstemming plaatsvinden met de ecologisch deskundige als in voorschrift 9. De locaties van de nestmanden dienen te worden aangegeven in het onder voorschrift 11b onder 5 bedoelde plan.

2. De nestplek van ransuil dient voorafgaand aan het broedseizoen ongeschikt te worden gemaakt, bijvoorbeeld door de nestplek af te schermen met een net. Er dient gecontroleerd te worden dat vogels of andere dieren niet in het net verstrikt raken. In afwijking van het bovenstaande, is het toegestaan om de boom pas af te schermen als ransuil daadwerkelijk in de vestigingsfase is aangetoond op de nestplek. De nestplek mag niet meer ongeschikt gemaakt worden als de nestplek in gebruik is genomen (eileg begonnen)
3. Indien de nestplek van ransuil tijdens de werkzaamheden toch in gebruik is genomen, dient in de periode waarbinnen de ransuil zijn broedterritorium inneemt en het zelfstandig worden van jongen (eind februari/begin maart t/m eind augustus) visuele afscherming aangebracht te worden tussen de locaties waar gewerkt wordt ten behoeve van de aanleg en bouw van de brug en het deel van het terrein Ter Laan 10 Bedum waar zich een nestlocatie van de ransuil bevindt. Deze visuele afscherming dient om visuele verstoring van de aanwezige ransuilen ten opzichte van menselijke aanwezigheid te voorkomen of te beperken.
Voor zover noodzakelijk worden de planning en de uitvoering van de werkzaamheden in overleg met de ecologisch deskundige aangepast om verstoring van broedende uilen zoveel mogelijk te voorkomen.

Verhogen/verbeteren functionaliteit leefgebied ransuilen in de omgeving

4. Uiterlijk eind februari 2021 wordt aan het bevoegd gezag een uitwerkingsplan (inclusief daadwerkelijke tijdsplanning) overlegd waarin uitvoering wordt gegeven aan het voornemen als omschreven op pagina 27 van het Activiteitenplan (onder kopje 'permanente mitigatie'). In elk geval dient het plan aan de volgende (minimale) eisen te voldoen;
5. Het gebied wat bedoeld is voor verhogen/verbeteren functionaliteit leefgebied ransuilen (voorschrift 11b onder 4) ligt binnen een straal van maximaal 2 kilometer rondom de nestlocatie op het perceel Ter Laan 10 te Bedum. Op deze plek worden bomen aangeplant ter compensatie van de bomen die binnen het plangebied gekapt worden. In aanvulling hierop kunnen andere maatregelen buiten dit gebied in het plan worden betrokken om het geschikte leefgebied voor ransuil verder te vergroten en te versterken.
6. Het eerstgenoemde gebied als bedoeld in voorschrift 11b onder 6 moet zodanig worden ingericht dat eventuele nestlocaties voor ransuilen zoveel als redelijkerwijs mogelijk niet makkelijk door de meest belangrijke predatoren (met name buizerd, havik en steenmarter) van de soort kunnen worden bereikt.

Monitoring

12. Er dient te worden gemonitord om de effectiviteit van de maatregelen voor ransuil en watervleermuis te controleren voor een periode van minstens 5 jaar. Na 5 jaar dient door het bevoegd gezag bepaald te worden of de monitoring gestaakt kan worden of dat de monitoring een vervolg krijgt, dit in overleg met de uitvoerende partij.
13. Een monitoringsplan dient voorafgaand aan de monitoring ter goedkeuring aan het bevoegd gezag voorgelegd te worden, uiterlijk eind juni 2021. In het monitoringsplan dienen minstens de volgende onderdelen aangehaald te worden:
 - het aantal tellingen;
 - Wanneer de tellingen plaats vinden;
 - methode van tellen, gebruik van protocollen;
14. Monitoring dient minstens antwoord te geven op de volgende vragen:
 - maakt ransuil gebruik van de geplaatste nestmanden?
 - hebben de permanente maatregelen zoals bedoeld onder voorschrift 11b, 5 en 8 het gewenste effect?
 - is de vliegroute van meervleermuis behouden gebleven na aanleg van de brug?

15. Indien uit de monitoring blijkt dat door de werkzaamheden een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding van ransuil niet uitgesloten kan worden, dan dienen er aanvullende maatregelen genomen te worden om dit effect teniet te doen. Een deskundige op het gebied van ransuil moet onderzoeken welke maatregelen dit dienen te zijn. De exacte invulling van deze aanvullende maatregelen dient in overleg met het bevoegd gezag tot stand te komen.
16. Een tussenrapportage dient jaarlijks in december aangeleverd te worden en een eindrapport onmiddellijk na het aflopen van de geldigheidstermijn van deze ontheffing / na het afronden van de monitoring. De tussenrapportages en eindrapportage dienen minstens in te gaan op de onderdelen zoals beschreven in voorschriften 13 en 14. Indien uit de tussenrapportages blijkt dat de maatregelen effectief zijn en de staat van instandhouding van ransuil en watervleermuis gewaarborgd blijft, kan in overleg met bevoegd gezag besloten worden de monitoring in afwijking van voorschrift 12 eerder te staken.

Overige voorschriften

17. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
18. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient u, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.
19. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. U kunt ook contact opnemen met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de provincie Groningen, Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van soortbescherming.
Activiteitenplan:	<i>"Activiteitenplan in het kader van de Wet natuurbescherming – Aanleg brug ter hoogte van Ter Laan 10 te Bedum. Rapport 2020-018, Bureau Biota".</i>
Activiteit:	Aanleg brug over het Boterdiep.
Reden voor deze aanvraag:	<p>In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid respectievelijk in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.</p> <p>Het ontlasten van de verkeersintensiteit – met name door vrachtverkeer - door de dorpskern van Bedum is nodig omdat deze in de huidige en toekomstige situatie risico's vormt voor de veiligheid in het dorp. Ook zorgt met name het vrachtverkeer in het dorp voor gevolgen voor de volksgezondheid vanwege de uitstoot van uitlaatgassen. De aanleg van de brug is noodzakelijk voor de ontsluiting van de fabriek van FrieslandCampina DOMO.</p>
Plangebied:	<p>Het plangebied bestaat uit het water van het Boterdiep, gelegen tussen de N995, en de overzijde van het Boterdiep, tussen de bedrijfslocatie van de zuivelfabriek FrieslandCampina DOMO en de aan de andere zijde van het Boterdiep gesitueerde locatie Ter Laan 10 Bedum.</p> <p>De provincie Groningen is van plan een ontsluitingsweg aan te leggen. Het doel van deze oostelijke ontsluitingsweg is om het doorgaande (vracht)verkeer en het vrachtverkeer van om het dorp heen te leiden. Er komt een nieuwe brug over het huidige Boterdiep.</p> <p>Deze ontheffingsaanvraag heeft enkel betrekking op de aanleg van deze brug en de ingrepen die aan de overzijde van het Boterdiep moeten worden gedaan in het kader van deze aanleg. Op het adres Ter Laan 10 is een boerderij gesitueerd met een tuin, waarvan de tuin deels wordt verkleind ten behoeve van de aanlanding van de brug en voorbereidende werkzaamheden voor de aanleg van de ontsluitingsweg. In de tuin is een boomgaard, vijver en enkele bomen (op enkele plekken begroeid met klimop) aanwezig, afgewisseld met jonge opslag van struiken.</p>
Coördinaten:	235845, 592205
Werkzaamheden:	<ul style="list-style-type: none">• Op het terrein Ter Laan 10: dempen vijver• Op het terrein Ter Laan 10 verwijderen/kap van diverse bomen en bosschages• Overlappend het Boterdiep: het realiseren brug (aanleg/bouw) naar het terrein van FrieslandCampina DOMO.

De aanleg van de rondweg maakt geen onderdeel uit van de werkzaamheden. De ecologische effecten van de aanleg van de weg worden separaat beoordeeld en hiervoor wordt zonodig een aanvullende ontheffing aangevraagd, waarbij ook mogelijk cumulatieve effecten zullen worden beoordeeld.

Planning van de werkzaamheden: start werkzaamheden: 01-01-2021
einde werkzaamheden: 31-12-2021

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1 lid 2 Wnb);	Ransuil
opzettelijk storen van individuen waarbij sprake is van wezenlijk negatieve invloed op de instandhouding van de soort (artikel 3.1 lid 4 Wnb);	
opzettelijk verstoren (artikel 3.5 lid 2 Wnb);	Watervleermuis

Dit besluit ziet niet toe op het onderdeel houtopstanden (hoofdstuk 4, Wnb). Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden (stikstof). Uit toetsing (AERIUS-berekening) moet blijken of dit het geval is en indien noodzakelijk hiervoor vervolgstappen genomen te worden.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag dient op de aanvraag te worden beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie in "Het Dagblad van het Noorden" en op de provinciale website.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, lid 1 en 4 en artikel 3.8, lid 1 en 5 kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er is een geldig wettelijk belang;
- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort en/of er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Onderstaande beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Alternatievenafweging

In hoofdstuk 4 van het activiteitenplan is voldoende aangetoond dat geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde soorten. Het project is locatie specifiek. Het niet uitvoeren van de voorgenomen aanleg van een brug en ontsluitingsweg zal betekenen dat de overlast en risico's van het toenemend vrachtverkeer door Bedum niet wordt weggenomen en mogelijk verder zal toenemen. Dit met verhoogde gevolgen voor de veiligheid en de volksgezondheid. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting (buiten de kwetsbare periode) schade aan aanwezige beschermde soorten voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor de ransuil in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid;

De ontheffing is aangevraagd voor watervleermuis in het belang van;

- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

Het ontlasten van de verkeersintensiteit – met name door vrachtverkeer - door de dorpskern van Bedum is nodig omdat deze in de huidige en toekomstige situatie risico's vormt voor de veiligheid in het dorp. Ook zorgt met name het vrachtverkeer in het dorp voor gevolgen voor de volksgezondheid vanwege de uitstoot van uitlaatgassen. In Hoofdstuk 3, paragraaf 3.2 van het activiteitenplan is bovenstaand geldig belang verder toegelicht.

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag is beschreven dat er een plan wordt uitgewerkt om de omgeving van het plangebied als leefgebied voor ransuil te optimaliseren. Het is de bedoeling om een natuurbosje te realiseren waar ransuil in de toekomst kan broeden. Daarnaast kunnen extra nestmanden in de omgeving worden gerealiseerd en kunnen andere maatregelen worden getroffen om het leefgebied voor ransuil te verbeteren, bijvoorbeeld door predatie bij de nestmanden tegen te gaan. Deze plannen moeten nog verder uitgewerkt worden. Daarom wordt aan dit besluit als voorschrift verbonden dat deze plannen ter goedkeuring aan het bevoegd gezag moeten worden voorgelegd.

Bovenstaand geldend belangen, tezamen met de groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde ransuil en watervleermuis, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Ecologische afweging watervleermuis

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van watervleermuis is tijdens het onderzoek op basis van het Vleermuisprotocol 2017. en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in paragraaf 5.2.2 en 6.2.2 van het activiteitenplan.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat binnen het plangebied de watervleermuis aanwezig is. Er zijn tijdens meerdere veldbezoeken verschillende watervleermuizen langsvliegend waargenomen, voornamelijk vliegend vanuit het Noorden. Dit duidt er op dat watervleermuis in elk geval het Boterdiep gebruikt als foerageer- of migratieroute. Uit het onderzoek blijkt dat het Boterdiep functioneert als essentiële vliegroute voor watervleermuis.

Daarnaast vervult het plangebied functies voor Gewone dwergvleermuis, laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis. De bomenrijen en tuin op het erf van Ter Laan 10 dienen als foerageergebied voor Gewone dwergvleermuis, laatvlieger en Gewone grootoorvleermuis. De bomenrij aan de rand van het terrein Ter Laan 10 functioneert tevens als essentiële vliegroute voor Gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het plangebied vormt voor de Gewone dwergvleermuis en laatvlieger een geschikt foerageergebied vanwege de luwe ligging in een open landschap. Het gaat hier om enkele dieren die er foeragerend zijn waargenomen. Ook kan de Gewone grootoorvleermuis hier prima foerageren. Essentieel en onmisbaar foerageergebied is hier echter niet aanwezig in het plangebied. Er is in de omgeving voldoende alternatief geschikt foerageergebied aanwezig.

In de panden op het terrein van Ter Laan 10 zijn verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis aangetroffen.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor de watervleermuis verstoord: De aanleg van de brug, maar ook het latere gebruik, kan de vliegroute van de watervleermuis verstoren of zelfs doorsnijden. Dit kan gevolgen hebben voor de lokale populatie. Daarnaast kan de ingreep negatieve effecten hebben op individuen van deze soort.

De in de aanvraag genoemde verbodsbepaling (verstoren van individuen) wordt als gevolg van werkzaamheden overtreden. Het ontwerp van de brug is getoetst door een extern vleermuisdeskundige. Uit deze toetsing komt naar voren dat de dimensionering en vormgeving van de brug, zoals voorgesteld en opgenomen in het activiteitenplan volstaat en daarmee naar verwachting de vliegroute niet zal doorsnijden of hinderen. Hierdoor vindt er geen overtreding plaats van het verbod op het wegnemen van verblijf- of rustplaatsen.

Door de werkzaamheden gaan geen essentiële functies voor de andere vleermuissoorten verloren. De essentiële vliegroute voor Gewone dwergvleermuis en laatvlieger blijft behouden, want deze bomenrij wordt richting het zuiden niet gekapt. Wel zullen enkele bomen naast de boerderij verdwijnen, maar hiermee vervalt geen essentieel onderdeel van de vliegroute omdat deze in noordelijke richting toch op het terrein van Ter Laan 10 eindigt. De verblijfplaatsen van Gewone dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis in de gebouwen op het terrein van Ter Laan 10 blijven behouden. Verder is er geen sprake van essentieel foerageergebied.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning en inrichting en de in paragraaf 10.2 van het activiteitenplan voorgestelde maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- zo veel mogelijk werken buiten de kwetsbare periode;
- werkzaamheden aan de brug vinden overdag plaats;
- vormgeving en dimensies brug aangepast ter voorkoming van doorsnijden vliegroute;
- vormgeving ontwerp ten behoeve van verdieping schaduwwerking onder brug
- aangepaste verlichting (afscherming en gebruik op/nabij de brug); zowel tijdens de aanleg als het latere gebruik;
- tijdens gebruik van de brug geen verlichting op of onder de brug (uitgezonderd scheepvaartverkeersseinen aan/nabij de brug);

Niet in het activiteitenplan opgenomen, maar wel voor deze ontheffing en de te nemen maatregelen noodzakelijk zijn de volgende maatregelen:

- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Om deze maatregelen te borgen worden deze ook in de voorschriften, behorende bij deze ontheffing, opgenomen.

Toelichting op de hiervoor benoemde punten:

Zo veel mogelijk werken buiten de kwetsbare periode

Bij de uitvoering van de werkzaamheden zal ervoor gezorgd worden dat de vliegroute voor watervleermuizen zo lang mogelijk intact blijft. Activiteiten die de vliegroute (deels) blokkeren zullen zo veel mogelijk buiten de actieve periode van deze vleermuizen worden uitgevoerd. Vleermuizen gaan in het najaar (ongeveer half september) tot in het voorjaar (half april) in winterslaap. Activiteiten die de vliegroute (enigszins) blokkeren, zoals mogelijk het plaatsen van damwanden voor het aanbrengen van de constructie van de brug, worden daarom zo veel mogelijk pas ver in het najaar of in de winter uitgevoerd. De vaarroute zal gedurende de voorjaar en zomer niet worden geblokkeerd omdat er ook sprake is van recreatievaart, waarvoor de doorvaart vrij moet kunnen blijven. Alleen met het inhijzen van de brug zal de vaart een dag dicht zijn.

Werkzaamheden aan de brug vinden overdag plaats

Watervleermuizen verblijven in het actieve seizoen overdag in hun verblijfplaatsen. Een halfuur tot een uur na zonsondergang gaan de watervleermuizen op pad om te gaan foerageren. Hierbij maken ze vaak één lange vlucht, tenzij het de kraamperiode is, dan worden de vluchten wat korter. Een uur voor zonsopgang keren de vleermuizen terug naar hun verblijfplaatsen.

Bij de voorgenomen plannen zal er niet gewerkt worden in de nachtelijke uren. Er wordt in principe gewerkt tussen 7:00 en 19:00, later is een uitzondering. Ook de hijswerkzaamheden vinden overdag plaats.

Aangepast werken ter voorkoming onnodige trillingen of geluidseffecten

Er is relatief weinig bekend over het effect van (bouw)geluiden op het gedrag van vleermuizen. Vleermuizen oriënteren zich middels echolocatie en in die zin is het aannemelijk dat bepaalde geluiden de echolocatie of het gehoor van vleermuizen beïnvloeden.

Bij de uitvoering van de aanleg-/bouwwerkzaamheden zal zoveel als mogelijk rekening worden gehouden met het beperken van geluids- of trilling overlast. De werkzaamheden die relatief veel geluid veroorzaken (zoals het heien) worden zoveel mogelijk voor maart afgerond. Sommige werkzaamheden kunnen planning technisch echter niet in de winterperiode plaatsvinden omdat die periode daarvoor te kort is. Werkzaamheden waaraan hier valt te denken zijn bijvoorbeeld het uittrillen van de bouwkuip. Om dit effect tot een minimum te beperken zal bij de aanbesteding hierover voorwaarden worden gesteld. Daarnaast zullen werkzaamheden die naar verwachting hinderend werken op het gedrag van watervleermuizen moeten worden begeleid door een ecologisch deskundige.

Vormgeving en dimensies brug aangepast ter voorkoming van doorsnijden vliegroute

Provincie Groningen heeft zichzelf tot doel gesteld dat deze vliegroute voor watervleermuizen, ondanks de aanleg van de brug, behouden moet blijven. Het ontwerp van de brug is getoetst door een extern vleermuisdeskundige. Uit deze toetsing komt naar voren dat de dimensionering en vormgeving van de brug, zoals voorgesteld en opgenomen op pagina volstaat en daarmee naar verwachting de vliegroute niet zal doorsnijden of hinderen.

De dimensionering waaraan de brug minimaal zal dienen te voldoen zijn de volgende:

- De lengte van de onderdoorgang dient in elk geval minder zijn dan 50 m¹ zijn.
- Een goed functionerende doorgang heeft een minimale hoogte van 1 m ten opzichte van het wateroppervlak en moet de ingangsoppervlakte (b x h) circa 2 m² zijn. Absolute minima zijn 0,4 m hoogte en 1,2 m² ingangsoppervlakte.

De onderdoorgang voor vleermuizen onder de brug is 6 m breed en 0,75 m hoog. Daarnaast is tegen de oever aan nog een (vaste) onderdoorgang van 0,95 m hoog en circa 3,5 m breed. De 0,75 m zit onder het optimale niveau van 1 m doorgangshoogte. De onderdoorgang tegen de oever is wel optimaal qua hoogte. Omdat de onderdoorgang met 0,75 m hoogte, maar liefst 6 meter breed kan worden voorzien dat de dimensies van de brug geen bijzonder obstakel vormen voor watervleermuizen. Zeker niet in combinatie met de onderdoorgang aan de oeverzijde.”

De maatvoering van de deze geplande brug is dus geschikt om er daarmee voor te zorgen dat de aanwezige vliegroute voor watervleermuizen zijn functie kan behouden.

Dimensionering ontwerp brug zodanig dat het ontwerp zorgt voor verdieping schaduwwerking onder brug

De leuning op vaste delen van de brug worden uitgevoerd in metselwerk, waardoor meer schaduw wordt gecreëerd op het Boterdiep; Dit heeft vooral effect op het deel van de brug met een vaste onderdoorgang.

Tijdens aanleg en gebruik brug geen verlichting op of onder de brug (uitgezonderd scheepvaartverkeersseinen)

Watervleermuizen zijn zeer lichtschuwe dieren en vliegen daardoor vergeleken met andere soorten vleermuizen ook pas relatief laat uit (Kennisdocument Watervleermuis, BIJ12). Verlichting op en over het water kan watervleermuizen sterk beïnvloeden en dient dus tot een minimum beperkt te worden. Daarom worden de volgende maatregelen getroffen:

- Het bouwterrein zal niet permanent worden verlicht.
- Tijdens de aanlegfase wordt de hoeveelheid kunstlicht (bouwverlichting) zo veel mogelijk en deze verlichting wordt zo geplaatst dat er geen direct schijnsel op het oppervlaktewater van het Boterdiep kan vallen.
- Na het afronden van de werkzaamheden aan het eind van de dag (rond 19:00 uur) wordt de bouwverlichting uitgeschakeld. De bouwverlichting wordt pas weer ingeschakeld op het moment in de ochtend dat het werk weer wordt opgestart, te weten vanaf 07:00 uur.

Aangepaste verlichting (afscherming en gebruik op/nabij de brug; zowel tijdens de aanleg als het latere gebruik

Er wordt op de brug geen onderdoorvaarverlichting aangebracht, alleen scheepvaartverkeersseinen, want die zijn essentieel voor de verkeersveiligheid;

De brug zelf wordt 's nachts niet bediend. In de nachtperiode staan de verplichte scheepvaartverkeersseinen aan op dubbel rood;

Bij het aanbrengen van nieuwe straatverlichting naast de brug wordt gebruik gemaakt van licht met de juiste golflengte in combinatie met een goede positionering. Vleermuizen hebben het minste last van rood licht, maar het gebruik van rode verlichting is qua verkeersveiligheid niet wenselijk. Daarom wordt gekozen voor amberkleurige verlichting (golflengte 590 nm ± 7 nm). Qua positionering wordt de verlichting zodanig opgesteld dat er geen direct schijnsel op het oppervlaktewater van het Boterdiep kan vallen.

Begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige

De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen in het algemeen en watervleermuizen in het bijzonder.

Opstellen van een ecologisch werkprotocol

Voor de uitvoering van de werkzaamheden alsmede vraagstukken rond positionering of aanpassen van elementen op of nabij de brug dient een werkprotocol te worden opgesteld. Dit ecologische werkprotocol moet op de locatie aanwezig zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat er zowel tijdelijk als op lange termijn weer essentieel leefgebied terug komt.

Gunstige staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding van de watervleermuis is gunstig en in de omgeving van het plangebied komt de soort voor. De landelijke populatie watervleermuizen in de zomer wordt geschat op 15.000 tot 30.000 exemplaren. Sinds 1986 is het aantal in de winter getelde dieren met een factor 2,2 toegenomen. De verspreiding is stabiel gebleven hoewel de soort wel op meer plekken is waargenomen. Deze uitkomsten zijn berekend op basis van het meetnet Vleermuizen in overwinteringsverblijven. Binnen Groningen is de stand van de watervleermuizen, voor zover bekend, goed en staat niet onder druk. Veel waarnemingen worden bijvoorbeeld gedaan van watervleermuizen bij de verschillende oude Groninger borgen, maar zelfs in de binnenstad van Groningen worden aanzienlijke hoeveelheden watervleermuizen waargenomen.

Door de uitvoering van de eerder genoemde maatregelen en de beschikbare (permanente) alternatieven en de reeds gunstige staat van instandhouding van watervleermuis landelijk en provinciaal, is zeker dat dit project niet zal leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Eindoordeel ecologische afweging watervleermuis

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van watervleermuis gewaarborgd blijft.

3.1.4 Ecologische afweging ransuil

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van ransuil is met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid tijdens de geplande werkzaamheden in de uitvoeringsperiode in het plangebied aanwezig. Dit is afdoende vastgesteld op basis van de in 2018 uitgevoerde inventarisatiebezoeken zoals beschreven in paragraaf 6.2.1 van het activiteitenplan.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat nabij het plangebied een broedlocatie van de ransuil is. Er is een paartje ransuilen waargenomen en er is ook geconstateerd dat er een nest is geweest.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Op het terrein van Ter Laan 10 is sprake van een jaarrond beschermd nest van ransuil in de bomen op het noordelijk deel van het terrein. De noordelijke groep bomen bestaat onder andere uit populieren en wilg, waarbij enkele bomen dicht begroeid zijn met klimop. De bomen waar de ransuilen broeden worden niet gekapt, het nest of de vaste rustplaats gaat dan ook niet permanent verloren bij de werkzaamheden. Echter gezien de relatief korte afstand tussen de nestlocatie en de voorgenomen werkzaamheden (aanleg brug en kappen van een aantal bomen en struiken) is verstoring niet uitgesloten. Omdat de verstorende werkzaamheden deels voorafgaand en tijdens de broedperiode van ransuil moeten worden uitgevoerd, is niet uit te sluiten dat ransuil tijdens die kwetsbare periode verstoord wordt door de werkzaamheden. De geplande werkzaamheden rond de aanleg van de brug en het voorbereidend kappen van bomen en struiken op het beoogde wegtracé kan er toe leiden dat de broedlocatie in het (vroeg) voorjaar wordt verstoord en dat nestel of broedpogingen op deze locatie voortijdig worden afgebroken. Door de werkzaamheden kan derhalve de functionaliteit van de omgeving van het nest afnemen, zodanig dat hierdoor geen gebruik meer zal worden gemaakt van het aanwezige nest.

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor ransuil verstoord en mogelijk weggenomen: kans op verstoring nestgedrag in het voorjaar en kans op gedeeltelijk verlies van de functionaliteit van de omgeving door nieuwe en permanente verstoringsbronnen alsook verlies van een direct nabij het nest gelegen foeragegebied.

Daarnaast kan de ingreep negatieve effecten hebben op individuen van deze soort daar de beoogde aanleg van de weg, welke mogelijk wordt na realisatie van de brug, zal leiden tot een nieuwe verkeersstroom nabij het nest en de daarbij behorende uitvlieg of foerageerroute. De aanleg van de weg maakt geen onderdeel uit van deze ontheffing. Bij het uitwerken van de plannen voor de aanleg van de weg zal moeten worden beoordeeld of de aanleg van de weg effect heeft op het leefgebied van ransuil aan het terrein op het terrein van Ter Laan 10. Hieruit kan volgen dat een aanvullende ontheffing aangevraagd moet worden.

Gezien het grote risico op verstoring en afname van de functionaliteit van de nestlocatie tijdens de broedperiode heeft de initiatiefnemer het voornemen de nestplek op voorhand tijdelijk ongeschikt te maken gedurende de werkzaamheden. Hierdoor treedt een overtreding op van het verbod op het beschadigen en vernielen van nestplekken. De aangevraagde ontheffing voor het opzettelijk storen

die van wezenlijke invloed kan zijn op de staat van instandhouding van ransuil is gezien de maatregelen niet aan de orde.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning en inrichting en de in paragraaf 10.3 van het activiteitenplan voorgestelde maatregelen worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- Zoveel mogelijk werken buiten de kwetsbare periode, met name geluidsverstoring voorkomen;
- aanbieden extra voorzieningen voor nestelplaatsen ransuil in de omgeving;
- Onderzoek naar verhogen/verbeteren functionaliteit leefgebied ransuilen in de omgeving;
- Tijdelijk ongeschikt maken van de nestplek van ransuil.

Niet in het activiteitenplan opgenomen, maar wel voor deze ontheffing en de te nemen maatregelen noodzakelijk zijn de volgende maatregelen:

- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Tevens acht het bevoegd gezag het nodig nog aanvullende maatregelen voor te schrijven, mede gezien de kwetsbaarheid van de ransuil en het verlies van functioneel leefgebied, alsook het nog onvoldoende concreet zijn van de in het Activiteitenplan opgenomen mitigerende maatregelen:

- Treffen maatregelen in het broedseizoen voor visuele afscherming tussen broedlocatie en werkplaats/aanleglocatie;

Om deze maatregelen te borgen worden deze ook in de voorschriften, behorende bij deze ontheffing, opgenomen.

Toelichting op de hiervoor benoemde punten:

Werken buiten de kwetsbare periode

De geplande brug komt op een afstand van ruim 100 m van dit nest te liggen. In het Activiteitenplan wordt aangegeven dat een ransuil op eieren bij verstoringen op een afstand van 100 m of minder alert wordt en aanstalten maakt om weg te vliegen. Wanneer er jongen zijn wordt de verstoringafstand beduidend groter (150 tot 300 m), wat betekent dat de soort dan al op grotere afstand verstoord kan raken (gevoeliger is). In het Activiteitenplan wordt niet aangegeven of het hier gaat om geluidsverstoring of visueel verstoringseffect doordat de vogels het menselijke silhouet als verstoringbron zien.

In het activiteitenplan wordt de kwetsbare periode voor de ransuil als broedvogel gerelateerd aan de periode vanaf het moment van leggen van eieren tot en met het zelfstandig worden van de jongen (globaal van april tot en met augustus). Echter daarmee wordt veronachtzaamd dat juist van de ransuil bekend is dat hij ook al bij het innemen van het broedterritorium gevoelig kan zijn voor verstoringen. En dit innemen van een broedterritorium start al eind februari. Daarom beschouwen wij, in afwijking van de aanvraag, voor de kwetsbare periode van de ransuil als broedvogel de periode vanaf eind februari tot en met eind augustus.

De werkzaamheden waarbij (veel) geluid wordt geproduceerd (denk aan het heien) zullen zoveel mogelijk worden gepland buiten de periode dat ransuilen actief bezig zijn met het vormen van een broedterritorium, eieren hebben of jongen aan het grootbrengen zijn.

Niet alle geplande werkzaamheden met hoge geluidsproductie kunnen buiten bovengenoemd seizoen worden uitgevoerd. In deze periode zal er een bouwkuip moeten worden geplaatst welke verderop in het bouwproces weer verwijderd moet worden. Van de plaatsing en verwijdering van deze bouwkuip zijn naar schatting circa 5 dagen met geluidsoverlast te verwachten.

Tijdelijk ongeschikt maken

Omdat de geluidsoverlast tijdens de kwetsbare periode niet te voorkomen is en daarmee de nestplek van ransuil dusdanig verstoord kan worden dat deze wordt verlaten, wordt de nestplek voorafgaand aan de werkzaamheden of zodra ransuil zich dreigt te vestigen, ongeschikt gemaakt. Door intensieve ecologische begeleiding kan worden vastgesteld of ransuil zich dreigt te vestigen. De nestplek kan bijvoorbeeld middels een net worden afgeschermd.

Aanbieden extra voorzieningen voor nestplaatsen ransuil in de omgeving

In overleg met een deskundige op het gebied van ransuilen worden in de directe omgeving bomen aangewezen waarin nestmanden voor ransuil in aangebracht kunnen gaan worden. Op deze manier wordt de soort op meerdere plekken een broedlocatie aangeboden. Daarbij wordt een afstand gehanteerd binnen een straal van 2 kilometer rondom het huidige nest. In de voorschriften wordt opgenomen dat in elk geval moet worden voorzien in 4 alternatieve locaties. De nestmanden worden ruimschoots voorafgaand aan de werkzaamheden aangebracht, zodat ransuil deze tijdig kan ontdekken.

Deze alternatieve nestlocaties moeten zich binnen de actieradius van de ransuil ten opzichte van het huidige nest. Door meer nestmanden te plaatsen wordt geprobeerd de vindkans en mogelijk ingebruikname te bevorderen

Verhogen/verbeteren functionaliteit leefgebied ransuilen in de omgeving

Er wordt gezocht naar een mogelijkheid om het leefgebied van de ransuil in de omgeving te optimaliseren. Hiervoor is de provincie in gesprek met de gemeente en het Groninger Landschap om in de gemeente een bomenrij van de provincie over te laten nemen om daar een 'natuurbosje' voor allerlei dieren te maken. Dit gaat uiteindelijk over naar het Groninger Landschap in het kader van een project vanuit 380KV. Dit plan moet echter nog in detail uitgewerkt worden. In de voorschriften is daarom opgenomen dat het plan nader uitgewerkt en ter goedkeuring bij het bevoegd gezag ingediend dient te worden. Het plan dient in ieder geval te voorzien in een geschikt alternatief leefgebied binnen de actieradius van de vastgestelde ransuil op het terrein van Ter Laan 10. Aanvullend biedt het plan de kans om in een bredere omgeving maatregelen te treffen die het leefgebied van ransuil vergroten en versterken.

Treffen maatregelen in het broedseizoen voor visuele afscherming tussen broedlocatie en werkplaats/aanleglocatie;

Het is niet volledig uit te sluiten dat ransuil toch tot broeden komt in het gebied. Daarom nemen wij in de voorschriften op dat, mocht dit het geval zijn, er maatregelen moeten worden getroffen om afscherming te borgen waardoor visuele verstoring door de werkzaamheden (met name de aanwezigheid van mensen) af te schermen. Op welke wijze dit kan of moet gebeuren zal in overleg moeten plaatsvinden met de ecologisch deskundige die de werkzaamheden begeleidt.

Begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige

De activiteiten worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecologisch deskundige op het gebied van uilen in het algemeen en ransuil in het bijzonder. Deze ecologisch deskundige wordt betrokken bij de uitvoering van de werkzaamheden alsook het opstellen van het ecologisch werkprotocol. Daarnaast adviseert deze deskundige bij vraagstukken rond afscherming nestlocatie, inrichting of verbetering functioneel leefgebied alsook een plan voor optimalisatie veiligheid nieuw wegtracé etc.

Opstellen van een ecologisch werkprotocol

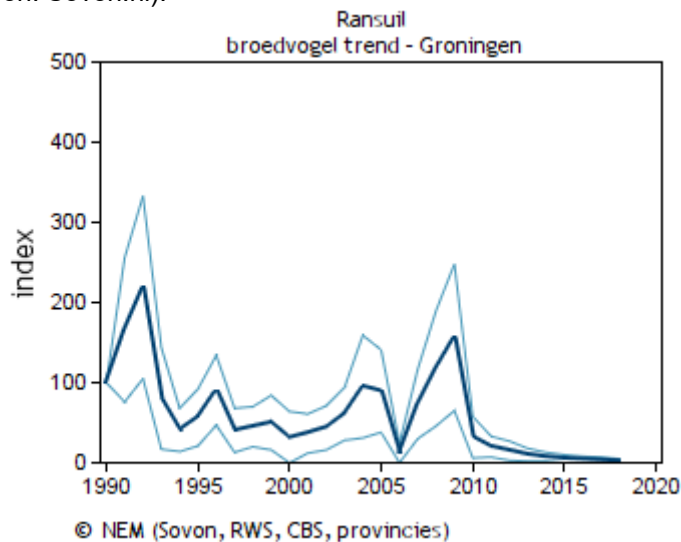
Voor de uitvoering van de werkzaamheden alsmede vraagstukken rond afscherming nestlocatie dient een werkprotocol te worden opgesteld. Dit ecologische werkprotocol moet op de locatie aanwezig zijn en de inhoud moet bij de betrokken werknemers bekend zijn. De activiteiten moeten aantoonbaar volgens dit protocol worden uitgevoerd.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat er zowel tijdelijk als op lange termijn weer verblijfplaatsen / essentieel leefgebied terug komt.

Gunstige staat van instandhouding

De ransuil wordt op de Nederlandse Rode Lijst voor vogels aangeduid als 'kwetsbaar'. De Landelijke Staat van Instandhouding van de Ransuil als broedvogel is *zeer ongunstig*. Daarbij wordt de Staat van Instandhouding op de onderdelen 'Populatie' en 'Verspreiding' als zeer ongunstig beschouwd. Op het onderdeel 'Leefgebied' matig ongunstig. Het aspect 'Toekomst' wordt als 'onbekend' vastgelegd. Over de periode 1990-2018 is er landelijk (broedvogel) sprake van een significante afname van >5% per jaar met minimaal halvering in 15 jaar. Over de laatste 12 jaar beschouwd wordt ook een significante afname, <5% per jaar waargenomen (bron: Sovon.nl).

Voor de provincie Groningen lijkt de situatie vrijwel gelijk aan de landelijke trend en neemt de ransuil over de laatste 12 jaren eveneens significant af met >5% per jaar met minimaal halvering in 15 jaar (bron: Sovon.nl).

Uit het activiteitenplan volgt daarnaast dat uit inventarisatie informatie vanuit de Werkgroep Ransuilen in Groningen volgt dat de gevonden aantallen roestplaatsen (niet broedplaatsen) binnen Groningen lijken toe te nemen. Er volgt echter niet uit dat de situatie voor de ransuil als broedvogel binnen Groningen aantoonbaar verbetert.

Hoewel de huidige staat van instandhouding van de ransuil als broedvogel op dit moment zeer ongunstig is, dragen de te nemen maatregelen, inclusief het nader uit werken plan voor optimalisatie van het leefgebied, bij aan een betere staat van instandhouding van de betreffende soort(en) en wordt in elk geval geborgd dat door de werkzaamheden er geen invloed is op de Staat van Instandhouding.

Eindoordeel ecologische afweging ransuil

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande wordt geborgd dat de huidige populatie in stand kan blijven, en naar verwachting gezien de ecologische plus kan toenemen in de toekomst, en dat de gunstige staat van instandhouding van de ransuil gewaarborgd blijft.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag kan gesteld worden dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van watervleermuis alsook ransuil gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹	voor artikel 3.5 lid 2 ²
Ransuil (<i>Asio otus</i>)	Toegekend	n.v.t.
Watervleermuis (<i>Myotis daubentonii</i>)	n.v.t.	Toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

³Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk verstoren;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

De aangevraagde ontheffing voor het verstoren van ransuil is niet aan de orde, omdat er geen sprake is van overtreding van een verbodsbepaling.

Consequenties

Wat u verder kunt verwachten

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten algemenere vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden zoveel mogelijk buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat deze vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor meer kwetsbare soorten met een ongunstige staat van instandhouding dient hiervoor een aanvullende ontheffing aangevraagd te worden.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het gehele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist. Kwetsbare akker- en weidevogels worden sinds kort, ten gevolge van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht, ook tot deze groep van vogels met jaarrond beschermd nest gerekend.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dient u de werkzaamheden stil te leggen en aanvullend ontheffing voor deze soorten aan te vragen.

Tevens dient u er rekening mee te houden dat in deze ontheffing de (mogelijk) effecten van de aanleg van de weg niet zijn meegewogen. Hier kan een aanvullende ontheffing voor noodzakelijk zijn, bijvoorbeeld vanwege het risico op aanrijdingen met vogels.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
 - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
 - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 3.5 Wnb

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K23238
Documentnummer KIWI	2020-119144
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2020-00476

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Brug Bedum (K23238)'